

KATOLICKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

Katedra/Ústav: Katedra teologické etiky a spirituální teologie

Posudek oponenta/oponentky na diplomovou práci

jméno oponenta/tky doc. Karel Sládek, Ph.D.

Autor/autorka práce: Bc. Jaroslav Bednář
 Studijní program/obor: Humanitní studia, Aplikovaná etika
 Název práce: Lichva v demokratické společnosti. Eticko-historický a občansko-právní pohled v kontextu České republiky
 Vedoucí práce: Mgr. Vojtěch Mašek, Ph.D.
 Rozsah práce: 238236 znaků vč. mezer

1. Kritické zhodnocení

Kritéria hodnocení	splňuje bez výhrad	splňuje s drobnými připomínkami	splňuje s výhradami	nesplňuje
A. Formální a jazyková kritéria				
Práce odpovídá rozsahovým podmínkám	☒	☐	☐	☐
Práce má odpovídající jazykovou úroveň (pravopis, stylistika)	☐	☒	☐	☐
Formální zpracování práce (celková struktura a její logičnost)	☐	☒	☐	☐
Dodržení stanovených zásad citačních pravidel; formální jednota poznámkového a kritického aparátu	☐	☒	☐	☐
Zpracování příloh	☒	☐	☐	☐

Celková typografická úprava	☐	☒	☐	☐
B. Obsahová kritéria				
Práce jasně formuluje své cíle a metodiku jejich dosažení	☒	☐	☐	☐
Práce stanovených cílů dosahuje	☐	☒	☐	☐
Práce kriticky pracuje s primárními prameny i sekundární literaturou	☐	☒	☐	☐
Autorovy/autorčiny soudy a hodnocení jsou argumentačně podloženy	☐	☒	☐	☐
Autor/ka umí pracovat s odbornou terminologií a využívá jí	☐	☒	☐	☐
V práci jsou jasně vyjádřeny dosažené cíle	☒	☐	☐	☐
C. Celkový přínos práce Tuto část je vhodné rozvést v bodě 5.				
	ano		Ne	
Práce je kompilační prací	☒	☐		
Práce se zabývá dosud nezpracovaným tématem	☐	☒		
Práce přináší nové poznatky	☐	☒		
Práce navrhuje nové metodické přístupy	☐	☒		
Práce má metodologický/teologický přínos	☐	☒		

2. Celkové hodnocení práce

(stručná charakteristika (v případě potřeby je možné užít zvláštní přílohy))

Student se pokusil o encyklopedický přehled pohledů na fenomén lichvy v křesťanství, islámu, u vybraných filosofů a v dalších textech západního myšlení. Jde o poměrně zdařilou analýzu přístupů s bohatým poznámkovým aparátem a snahou obsáhnout téma v jeho komplexnosti. Přínosem je jistě právní pohled a zohlednění lichvy jako etického problému.

V současné době není úrok, tj. lichva, chápán jako vyloženě eticky sporný, jako tomu bylo u židovství, křesťanství a islámu minulosti, proto je vhodné se ptát, zda je tento posun ve vnímání lichvy správný. Aktuálně se diskutuje o přijatelné a nepřijatelné výši úroku (lichvářský úrok), či o problematice finanční gramotnosti při uzavírání nevýhodných smluv. Těmito tématy se student rovněž zabývá.

K obsahové stránce: Lze vysledovat kritický postoj studenta k lichvě v současné společnosti, kterou zarámoval do kontextu demokratické a kapitalistické – „hrabivé“ a „permisivní“ – společnosti bez mravních hranic. Student odkrývá stinnou stránku tržních mechanismů jako zadluženost rodin, život na dluh, k čemuž uvádí kasuistiky. Lze však z negativních příkladů generalizovat?

Jeho postoje vyvolávají otázky.

Jistě je pozitivem, že se zabýval vztahem mezi lichvou a svobodou člověka. Chápe však každý zadlužený člověk sebe sama jako nesvobodného? Kde má začínající podnikatel sehnat peníze na rozjezd firmy, rodina na bydlení, když nemají za sebou kapitál předků?

Závěr obsahuje některé silné a velmi subjektivně laděné apelativní výroky. Studentův postoj k současné společnosti je evidentně kritický.

Slabinou práce jsou četnější nepřesnosti v formě, stylu a v citacích. Student však doplnil práci o Errata, kde na mnohé chyby sám upozornil – a chyby opravil.

3. Otázky a náměty práce k diskuzi při obhajobě

Musí nutně demokratická a tržní ekonomika s umožněním podnikání v oblasti půjček a úvěrů generovat negativní sociální jevy a posilovat vědomí o "zotročení" dlužníků? Jakou nabízí student alternativu, silný (totalitní) stát?

Doporučení práce k obhajobě	doporučuji
------------------------------------	-------------------

Návrh doporučení k obhajobě: doporučuji, nedoporučuji

Datum: 4.1.2019

Podpis: